

Հավելված

Հաստատվել է ՀՀ ՎՊԻ խորհրդի

2012թ. մարտի 7-ի թիվ 5/6 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԱՀԱՅԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ առողջապահության նախարարության «Առողջապահական ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» պետական հիմնարկի կողմից իրականացվող օտարերկրյա պետությունների և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից տրամադրված վարկային և դրամաշնորհային ծրագրերի նկատմամբ իրականացված վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2011 թվականի գործունեության տարեկան ծրագրի 15/5 կետը, ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2011 թվականի հոկտեմբերի 10-ի թիվ 26/3 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Առողջապահական համակարգի արդիականացում», «Առողջապահական համակարգի արդիականացում» երկրորդ փուլ և «Թոշնագրիպին հակազդելու» վարկային և դրամաշնորհային ծրագրերի միջոցների օգտագործման ուսումնասիրությունը:

Վերահսկողության առարկան՝ Ծրագրի միջոցների օգտագործմանն ուղղված գործարքներն ու ընթացակարգը:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ «Առողջապահական ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» պետական հիմնարկ (այսուհետև ԾԻԳ) և ծրագրի իրականացմանն առնչվող այլ օբյեկտներ:

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակահատվածը՝ 2009թ. հունվարի 1-ից մինչև վերահսկողության իրականացման ժամկետի ավարտը:

Վերահսկողության ծավալը՝

Վերահսկողության նպատակներին հասնելու համար 01.01.2009-01.12.2011թթ. ժամանակահատվածում «Առողջապահական համակարգի արդիականացում» և «Թոշնագրիպին հակազդելու» ծրագրերի կատարողականների վերլուծությունը, ծրագրերի թվով 4 բաղադրիչներով կատարված աշխատանքների ստուգումը:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 2011թ. նոյեմբերի 15-ից մինչև 2011թ. դեկտեմբերի 16-ը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողության իրականացման ընթացքում կիրառվել են դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևը, ինչպես նաև համապատասխանության, ֆինանսական և արդյունավետության (կատարողական) վերահսկողության տեսակները:

Դիտարկման փուլում և ստուգման ընթացքում իրականացվել է կազմակերպությունից ստացված տեղեկատվության ուսումնասիրություն: Արդյունքում ապրանքների, խորհրդատվական ծառայությունների, ինչպես նաև շինարարական աշխատանքների ձեռք բերման մրցութային գործընթացը, ներկայացված կատարողական ակտերը և դրանց մասով փաստացի վճարումները համարվել են էական: Ստուգման ընթացքում կիրառվել են ընտրանքի, տարբեր տվյալների համադրման, համեմատման մեթոդներ, կատարվել է տարբեր փաստաթղթերի և տվյալների ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության արդյունքները՝

Ծրագրերի իրականացման նպատակով ՀՀ կառավարության և Համաշխարհային Բանկի միջև կնքվել են «Առողջապահական համակարգի արդիականացում» թիվ 3920, «Առողջապահական համակարգի արդիականացում» երկրորդ թիվ 4267, «Թոշնագրիային հակազդելու» թիվ 4178-AM վարկային և թիվ TF 058076 և TF 056629 դրամաշնորհային ծրագրերի Համաձայնագրերը:

I. Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող Առողջապահական համակարգի արդիականացման ծրագիր

Ծրագրի առաջին փուլի նպատակներն էին զարգացնել ընտանեկան բժշկության վրա հիմնված առողջության առաջնային պահպանման օղակը՝ մասնագետների կրթման և վերապատրաստման գործընթացի իրականացման, ինչպես նաև առողջության առաջնային պահպանության ենթակառուցվածքների բարելավման ճանապարհով, աջակցել ընտրված հիվանդանոցային ցանցերի արդիականացման և օպտիմալացման գործընթացներին Երևանում և հանրապետության մարզերում, ինչպես նաև ուժեղացնել ՀՀ առողջապահության նախարարության ու հիմնական ստորաբաժանումների առողջապահական ոլորտի քաղաքականության մշակման և մոնիթորինգի, կարգավորման և վերահսկման հզորությունները:

Ծրագրի երկրորդ փուլի նպատակն է աջակցել առողջապահության ոլորտի բարեփոխման երկրորդ փուլին՝ ավարտելով անցումը ընտանեկան բժշկության համակարգին, իրականացնելով մարզային հիվանդանոցային համակարգերի արդիականացում և շարունակելով կառավարության ինստիտուցիոնալ կարողությունների ամրապնդումը, միաժամանակ աջակցելով բժշկական կրթության համակարգի բարելավմանը:

Ծրագրի բաղադրիչներն են՝

- Ընտանեկան բժշկության զարգացում
- Հիվանդանոցների վերակազմավորման և բարելավման փորձարարական ծրագիր
- Կառավարության կարողությունների ուժեղացում առողջապահության ոլորտում
- Ծրագրի կառավարում

Ա. Ընտանեկան բժշկության զարգացում

Ծրագրի նպատակներին հասնելու համար բաղադրիչով նախատեսվում է ընտանեկան բժիշկների և բուժքույրերի վերապատրաստման և ուսուցման բարելավում, առաջնային առողջապահության ենթակառուցվածքի ուժեղացում՝ ամբուլատորիաների վերակառուցման և գյուղական կենտրոնների շինարարության միջոցով:

Բ. Հիվանդանոցների վերակազմավորման և բարելավման փորձարարական ծրագիր

Ծրագրի նպատակներին հասնելու համար բաղադրիչով նախատեսվում է միավորված հիվանդանոցների վերականգնում և ժամանակակից բժշկական սարքավորումների տրամադրում, հիվանդանոցային որակի ապահովման և բժշկական թափոնների կառավարման համակարգերի ներդրման համար ուսուցման և տեխնիկական աջակցության տրամադրում:

Գ. Կառավարության կարողությունների ուժեղացում առողջապահության ոլորտում

Ծրագրի նպատակներին հասնելու համար բաղադրիչով նախատեսվում է ազգային առողջապահական քաղաքականության և ռազմավարության մշակման կարողությունների զարգացում, կարգավորիչ, վերահսկիչ և կառավարման գործառույթների ուժեղացում, առողջապահության պետական գործակալությունում պետական ծախսերի կառավարման բարելավում, ազգային ոչ-վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման և վերահսկման ռազմավարության նախագծման և իրականացման ուժեղացում, բժշկական կրթության համակարգի բարելավում:

Դ. Ծրագրի կառավարում

Նախատեսվում է՝ առողջապահության նախարարության և ԾԻԳ-ի կառավարման կարողությունների ուժեղացում՝ Ծրագրի իրականացումը մոնիտորինգի ենթարկելու և ղեկավարելու համար:

Ընտրանքային կարգով «Հիվանդանոցների վերակազմավորման և բարելավման փորձարարական ծրագիր» բաղադրիչի «Շինարարական աշխատանքներ» կատեգորիայով իրականացրած «Գորիսի բժշկական կենտրոնի» և «Ապարանի բժշկական կենտրոնի» շինարարական վերանորոգման աշխատանքների կատարողական ակտերի փաստաթղթային ուսումնասիրությամբ և «Ապրանքներ» կատեգորիայով «Արարատի ԲԿ» ՓԲԸ-ին սարքավորումների հատկացման գործընթացի ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ

1. «Շինարարական աշխատանքներ» կատեգորիայով

1.1 Կատարողական ակտերով վճարված աշխատանքներում թույլ է տրվել **2,329.0 հազ. դրամի** հավելագրում, որից

1.1.1 «Արարիչ» ՍՊԸ-ի կողմից «Գորիսի բժշկական կենտրոնի» ՓԲԸ-ի շենքի վերանորոգման աշխատանքներում **2,059.0 հազ. դրամ** (*պողպատե խողովակների միջով հաղորդալարերի մոնտաժման աշխատանքների ծավալը նվազեցվել է, սակայն այդ խողովակների մոնտաժման աշխատանքների ծավալը չի նվազեցվել*):

1.1.2 «Ռուստիկա Լենդ» ՍՊԸ-ի կողմից «Ապարանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի շենքի վերանորոգման աշխատանքներում **270.0 հազ. դրամ** (*խրամուղում 540զծմ մալուխի փռման պարագայում հաշվարկվել է խրամուղում 620զծմ մալուխի ծածկումը աղյուսով*):

1.2 «Արարիչ» ՍՊԸ-ի կողմից «Գորիսի բժշկական կենտրոնի» ՓԲԸ-ի շենքի վերանորոգման աշխատանքներում արտաքին պատերի ներկման լրացուցիչ կատարված աշխատանքները պայմանագրում առկա 1քմ-ն 2.0 հազ. դրամ գնով վճարելու փոխարեն վճարվել են 1քմ-ն 7.0 հազ. դրամով, ինչի արդյունքում ավել է վճարվել **10,218.0 հազ. դրամ**:

1.3 Աշխատանքների սխալ կազմակերպման արդյունքում թույլ է տրվել 2,268.0 հազ. դրամի անարդյունավետ ծախս, մասնավորապես՝ «Ապարանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի շենքի վերանորոգման աշխատանքներում պատերի ամբողջ մակերեսով գաջով սվաղի աշխատանքներն ավարտելուց ու վճարելուց հետո, ևս 2100զծմ հաղորդալարերի անցկացման համար վճարվել է նոր սվաղված մակերևույթներում ակոսների բացման և վերականգնման աշխատանքներ **2,268.0 հազ. դրամի**:

1.4 «Ապարանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի շենքի վերանորոգման լրացուցիչ աշխատանքների կատարման համար «Ռուստիկա Լենդ» ՍՊԸ-ի հետ կնքված համաձայնագրերում լրացուցիչ աշխատանքների միավորի գները բարձր են ընդունվել նախագծողի առաջարկած գներից **20,230.0 հազ. դրամի** չափով (շինադրի բարձման և տեղափոխման գինը առաջարկվել է 3.6 հազ. դրամ վճարվել է 13.0 հազ. դրամով, տանիքի ծածկույթի կառուցման 1քմ-ի գինը առաջարկվել է 9.42 հազ. դրամ կիրառվել է 1քմ-ն 16.9 հազ. դրամ):

1.5 Լրացուցիչ աշխատանքների համար նախագծողի առաջարկած գները գերազանցում են ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից սահմանված կարգով հաշվարկի դեպքում ստացվող նախահաշվային արժեքը **19,979.0 հազ. դրամով**, մասնավորապես՝

1.4.1 «Արարիչ» ՍՊԸ-ի կողմից «Գորիսի բժշկական կենտրոնի» ՓԲԸ շենքի վերանորոգման աշխատանքներում **7,358.0 հազ. դրամ** (*բետոնի մեխի, ալյումինե ճոճվող դռների, ծեփամածկման աշխատանքների և ցուցանակների միավոր գները*):

1.4.2 «Ռուստիկա Լենդ» ՍՊԸ-ի կողմից «Ապարանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ շենքի վերանորոգման աշխատանքներում **12,621.0 հազ. դրամ** (պատուհանագողի, շեպերի գաջի սվաղի, ջրի բաքի, 20ամ լայնությամբ լամինատե ժապավենների, տաշտակի սալվածքի նախապատրաստական շերտի միավորի գները և այլն):

1.6 «Արարիչ» ՍՊԸ-ի կողմից «Գորիսի բժշկական կենտրոնի» ՓԲԸ-ի շենքի վերանորոգման աշխատանքներում թանկ աշխատանքները փոխարինվել են էժան աշխատանքներով, սակայն պայմանագրային գինը նվազեցնելու փոխարեն ավելացվել է **636.0 հազ. դրամով** (500մմ բարձրությամբ ալյումինե ջեռուցման մարտկոցը, որի 1 սեկցիայի գինը սահմանված է եղել 3.0 հազ. դրամ, փոխարինվել է 400մմ բարձրությամբ մարտկոցով, սակայն վճարվել է 1 սեկցիան 4.2 հազ. դրամով և այլն):

1.7 Թվով 12 օբյեկտներում (Տեղի, Վաղաշենի, Աստղածորի, Ուշիի, Արտենիի, Ծովագյուղի, Մրգաշատի, Մեծ Մանթաշի առողջության առաջնային պահպանման կենտրոններ, Բուժականի, Հոռոմի, Արևիկի և Քուչակի ամբուլատորիաներ), լրացուցիչ աշխատանքներ ի հայտ գալու պատճառաբանությամբ կատարվել են աշխատանքների վերջնաժամկետների ոչ համաչափ երկարաձգումներ: Մասնավորապես՝ Հոռոմի բժշկական ամբուլատորիայում աշխատանքների ծավալները ավելացնելով ընդամենը 0.7%-ով ավարտի ժամկետը երկարաձգվել է կրկնակի անգամ՝ սկզբնական նախատեսված 4 ամսին ավելացվել է ևս 4 ամիս:

2. «Ապրանքներ» կատեգորիայով

2009-2011թթ. ընթացքում ՀՀ առողջապահության նախարարության «Առողջապահական ծրագրի իրականացման գրասենյակ» պետական հիմնարկի և 21 կազմակերպությունների միջև կնքվել է թվով 32 պայմանագրեր ապրանքներ /բժշկական սարքեր և սարքավորումներ, ինչպես նաև բժշկական գույք/ մատակարարելու համար:

Վերահսկողության ընթացքում ընտրանքային կարգով կատարված այցելությունների ընթացքում արձանագրվել է, որ «Արարատի ԲԿ» ՓԲԸ-ում, դեռևս 2010թ.-ի սեպտեմբերին ստացված, **495.3 հազ. դրամ** արժողությամբ, մանկաբարձական բազկաթոռը չէր օգտագործվում և գտնվում էր պահեստում:

II. Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող Թռչնագրիային հակազդելու ծրագիր

Ծրագրի նպատակն է Հայաստանում ընտանի թռչունների կողմից բարձր ախտածին թռչնագրիայի (ԲԱԾԳ) վարակի և այլ հիվանդությունների՝ մարդկանց նկատմամբ սպառնալիքների նվազեցումը, նախապատրաստումն ու վերահսկումը: Ծրագրի «Մարդու առողջություն» բաղադրիչի շրջանակներում նախատեսվում է կատարելագործել ՀՀ առողջապահական համակարգի վերահսկողության համակարգը, լաբորատոր ցանցը,

հզորացնել հանրային առողջության արձագանքման հնարավորությունները, հասնել ստանդարտացման և արագ հակազդման բավարար կարողության՝ վերահսկողության միջոցառումների իրականացման և թռչնագրի պի բռնկման հնարավոր դեպքերի վաղ բացահայտման նպատակով:

Ծրագրի բաղադրիչներն են՝

- Առողջապահական համակարգի արձագանքման կարողությունների ուժեղացում
- Հանրային առողջապահության ծրագրի պլանավորում և համակարգման բարելավում
- Համաճարակաբանական հսկողության համակարգի ուժեղացում
- Մարդու առողջություն

Թռչնագրի պի բռնկման հակազդելու ծրագրի «Մարդու առողջության բաղադրիչ»-ի և Առողջապահական համակարգի արդիականացում ծրագրի բոլոր բաղադրիչների «խորհրդատվական ծառայություններ» կատեգորիայի ընտրանքային կարգով իրականացրած վերահսկողությամբ պարզվել է, որ

Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում բոլոր օբյեկտներում կատարվել են աշխատանքների սկզբնական նախագծային ծավալների զգալի փոփոխություններ՝ առանձին օբյեկտներում մինչև 35%-ի չափով, ինչը վկայում է բավականին թերի իրականացված նախագծային աշխատանքների (խորհրդատվական ծառայության) մասին: Բացի այդ, նախագծային կազմակերպության (խորհրդատու) կողմից թույլ տրված սխալ նախագծային լուծումների արդյունքում, տեղի է ունեցել աշխատանքների չհիմնավորված թանկացումներ, մասնավորապես՝ «Էլեկտրոննախագիծ» ՓԲԸ-ի կողմից կազմված «Ապարանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի շենքի վերանորոգման աշխատանքների նախագծում, արտաքին պատերի մաքրումը ավագաշթով նախատեսելու փոխարեն նախատեսվել է իրականացնել հղկաքարով հղկմամբ, ինչի արդյունքում տեղի է ունեցել աշխատանքների թանկացում 13,395.0 հազ. դրամի չափով:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

1. Շինարարական աշխատանքներում թույլ է տրվել **2,329.0 հազ. դրամի** հավելագրում:
2. Լրացուցիչ կատարված աշխատանքները վճարվել են պայմանագրում առկա միավոր գնից բարձր գներով՝ **10,218.0 հազ. դրամ:**
3. Աշխատանքների սխալ կազմակերպման արդյունքում թույլ է տրվել **2,268.0 հազ. դրամի** անարդյունավետ ծախս:
4. Նախագծային կազմակերպության կողմից թույլ տրված սխալ նախագծային լուծումների արդյունքում տեղի է ունեցել աշխատանքների չհիմնավորված թանկացում **13,395.0 հազ. դրամի** չափով:

5. Լրացուցիչ աշխատանքների կատարման համար կնքված համաձայնագրերում պայմանագրային գինը բարձր է ընդունվել նախագծողի առաջարկած գնից **20,230.0 հազ. դրամով**:

6. Լրացուցիչ աշխատանքների համար նախագծողի առաջարկած գները գերազանցում են ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից սահմանված կարգով հաշվարկի դեպքում ստացվող նախահաշվային արժեքը **19,979.0 հազ. դրամով**:

7. Թանկ աշխատանքները փոխարինվել են էժան աշխատանքներով, սակայն պայմանագրային գինը նվազեցնելու փոխարեն ավելացվել է **636.0 հազ. դրամով**:

8. Թվով 12 օբյեկտներում աշխատանքների ավարտի ժամկետը երկարացվել է ի հայտ եկած լրացուցիչ աշխատանքների ծավալներին ոչ համաչափ:

9. Աշխատանքների իրականացման ընթացքում բոլոր օբյեկտներում կատարվել են աշխատանքների ծավալների զգալի փոփոխություններ՝ առանձին օբյեկտներում մինչև 35%-ի չափով, ինչը վկայում է բավականին թերի իրականացված նախագծային աշխատանքների մասին:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կառավարման խորհրդին և ԾԻԳ-ին՝

1. Վերականգնել շինարարական աշխատանքներում թույլ տրված հավելագրումները և պայմանագրի միավոր գնից բարձր գնով վճարումները:

2. Ձեռնարկել միջոցառումներ՝ արձանագրված խախտումները հետագայում բացառելու նպատակով:

3. Իրականացնել պատշաճ հսկողություն՝ պատվիրված նախագծերի նկատմամբ աշխատանքների չիմնավորված թանկացումները բացառելու նպատակով:

4. Իրականացնել պատշաճ հսկողություն՝ շինարարական աշխատանքների իրականացման պայմանագրերի պահանջների լիարժեք կատարման ուղղությամբ:

Համաձայն «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետի, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել հայտնաբերված խախտումները վերացնելու նպատակով ձեռնարկված միջոցառումների վերաբերյալ: